

Список використаних джерел:

1. 5 причин, чому в Україні поширена корупція, і що з цим робити? // Електронний ресурс – Режим доступу: <http://www.pravo.org.ua/protydiia-koruptsii/1506-5-prychyn-chomu-v-ukraini-poshyrena-koruptsiia-i-shcho-z-tsym-robyty.html>
2. Антикорупційний портал // Електронний ресурс – Режим доступу: <http://www.acrc.org.ua>
3. Як впоратися з безладом у міліції? Приклад американських реформ // Електронний ресурс – Режим доступу: http://texty.org.ua/pg/article/editorial/read/47064/Jak_vporatysa_z_bezladom_u_miliciji_Pryklad

Шкабаровська А.А.

студент,

*Навчально-науковий інститут інформаційної безпеки
Національної академії Служби безпеки України*

ПЕРШОЧЕРГОВІ ЗАВДАННЯ БІБЛІОТЕК В ПОБУДОВІ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СТРУКТУРИ УКРАЇНИ

Існують сотні визначень бібліотек, але повністю їх сутність все одно не охоплена. Причина в тому, що мова йде про найбільш універсальні установи з усіх створених людиною. Їх багатство і значення росли в міру того, як людина робила чергові кроки в пізнанні навколишнього світу і самого себе. Вони містять «все» і мають відношення «до всього», покликані надавати допомогу і сприяння «кому завгодно» і «в чому завгодно», людині – в будь-якому віці і в будь-якому стані, здоровому і хворому, вільному і укладеним, зрячому і незрячому. У бібліотеках – всі знання, накопичені поколіннями різних народів на довгому історичному шляху.

Бібліотеки України є однією з основних складових культурної, освітньої та інформаційної структури держави, а також найважливішим інструментом у формуванні громадянського суспільства. На сучасному етапі суспільні трансформації настільки рішуче впливають на бібліотеки, що змінюють не лише всю систему бібліотечної галузі та бібліотечних ресурсів, але ставлять питання про «межі» бібліотечного простору і самих основ існування традиційних бібліотек та їх функцій.

Бібліотека – це інформаційний, культурний, освітній заклад (установа, організація) або структурний підрозділ, що має упорядкований фонд документів, доступ до інших джерел інформації та головним завданням якого є забезпечення інформаційних, науково-дослідних, освітніх, культурних та інших потреб користувачів бібліотеки [1].

Залежно від ситуації змінюється місце бібліотеки в культурно-освітній та інформаційній інфраструктурі регіону, її роль в громадському та політичному житті, в розвитку місцевого самоуправління, формуванні соціальної

активності населення. Проте існують певні тези, які залишаються незмінними незалежно від зовнішніх умов. Наприклад:

- Бібліотека стає інформаційним центром, необхідним абсолютній більшості населення. Інформаційна функція стає пріоритетною, відмінною рисою якої є аналіз, обробка, оперативне доведення до користувача. Інформація стає товаром, який має бути концептуального, фактографічного характеру, що узагальнює вже готові результати інформаційного пошуку [2, с. 17-18].

- Соціальна функція бібліотек посилюється тим, що у такому випадку більша частина уваги приділяється питанням повсякденного життя пересічного громадянина.

- Бібліотеки для людей завжди були місцем пошуку нової інформації.

- Видання інтелектуальної продукції, в якій зацікавлені і місцева влада, і населення, використання ресурсів для формування інтелектуальної еліти суспільства, розширення громадських зв'язків, забезпечення комфортності обслуговування, підтримка і участь населення – все це є запорукою успіху діяльності публічної бібліотеки [3, с. 24].

- Бібліотечна справа як галузь діяльності суспільства залучає все більшу кількість людей, під впливом процесу інформатизації суспільства.

Бібліотечна справа – це галузь інформаційної, культурної та освітньої діяльності суспільства, спрямована на створення і розвиток мережі бібліотек, формування, опрацювання, упорядкування та зберігання бібліотечних фондів, організацію бібліотечного, інформаційного та довідково-бібліографічного обслуговування користувачів бібліотеки, підготовку та підвищення кваліфікації фахівців у галузі бібліотечної справи, наукове та методичне забезпечення розвитку бібліотечної діяльності [1].

В інформаційному суспільстві навчальний процес та освіта розвиваються дуже стрімко і безперервно. Внаслідок цього ми не можемо стовідсотково гарантувати перспективу отримання нових знань усім, хто цього прагне. Для правильного розвитку подій необхідно сприяти збільшенню кількості інформаційних ресурсів книгозбірень та популяризації доступу до них. Це яскравий приклад однієї із функцій бібліотек. Загалом до них належать: освітня, соціальна, інтелектуальна, виховна, культурологічна, самоосвітня та інформаційна.

Сьогодні питання впровадження в бібліотечну практику інформаційних і комунікаційних технологій, створення власних електронних ресурсів та визначення тенденцій їхнього подальшого розвитку є справою державного значення.

На фоні комп'ютеризації, інтернетизації, цифрових технологій, що впевнено заповнили частину бібліотечного простору, залишається ще багато бібліотек, де тільки чули про комп'ютери та бачили їх в інших установах і де продовжують вести друковані й рукописні каталоги. Однак треба зазначити, що кількість цих книгозбірень (наявність яких породжена сьогоднішнім і станом суспільства, а не «ретроградствуючою» впертістю керівництва бібліотек) зменшується з року в рік, і це є одним із факторів наступаючої ери інформаційного суспільства [4, с. 11-12].

Створення єдиного інформаційно-бібліотечного простору дасть можливість забезпечити широкі можливості для кооперування зусиль бібліотек у наданні користувачам розвинутого сервісу у корпоративному середовищі спільних інформаційних ресурсів і сервісів регіону, сприятиме побудові інформаційного суспільства в Україні [5, с. 20].

Наприклад, комп'ютеризація освіти – її вплив сьогодні не такий великий, проте завтра під впливом конкуренції, зростання комп'ютерної письменності батьків і вимог самих учнів, також під впливом розвитку мережевих послуг вона збільшуватиме соціальну роль інформаційних і телекомунікаційних технологій; комфорт і зручність у будинку, офісі, в машині завжди були і залишаються важливою рушійною силою соціальних змін. Усе це ознаки інформаційної структури у теперішньому суспільстві.

Розвиток світових інформаційних комунікацій і інтеграція національних інформаційних ресурсів в єдиний глобальний інформаційний простір на основі Інтернет покладає на бібліотеку додаткові задачі по навігації по національних і світових інформаційних ресурсах.

Ці функції бібліотека повинна реалізовувати нарівні з традиційними, родовими. Традиційна бібліотека, основною задачею якою є збереження документів їх використання, не в змозі виконати перераховані вимоги. Для того, що б відповідати вимогам, що пред'являються до бібліотеки сучасним суспільством, необхідно піддати її трансформації в сучасну інформаційну установу, бібліотека повинна стати відкритою.

Особиста присутність користувача в бібліотеці стає все менш обов'язковою. З'явився «видалений користувач». В читальному залі бібліотеки все більше вивільняється вільних місць. Відвідування читального залу перестає бути прикрою необхідністю, нарешті зал стає бажаним місцем для любителів аромату бібліотечних книг, особливої бібліотечної атмосфери, місцем спілкування духовно родинних душ. Він, як і аванзали, конференц-зали, повинен залишитися у високоавтоматизованої бібліотеці.

Отже, інформаційне суспільство пред'являє до бібліотеки, як інформаційного інституту нові вимоги, не властиві традиційним бібліотекам. Такі завдання повинні бути виконані першочергово:

- надання кваліфікованою допомогою в розшуку і отриманні інформації в світовому інформаційному просторі;
- забезпечення видаленого доступу до інформаційних ресурсів бібліотеки і доставка копії або оригіналів першоджерел з фонду бібліотеки;
- забезпечення доступу до міжнародних інформаційних систем;
- забезпечення доступу до найбільш цінною профільною баз даних різних видів;
- організація гарантованої доставки першоджерел з національних, зарубіжних, міжнародних інформаційних центрів;
- забезпечення вільного доступу до національних і світових інформаційних ресурсів на рівні повторної інформації.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про бібліотеки і бібліотечну справу» від 27.01.1995 р. / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/32/95-вр>
2. Бабич В. Роль бібліотек в інформатизації суспільства і підвищенні інформаційної культури // Бібліотечна планета. – 1998. – № 1. – С. 17-20.
3. Гранчак Т. Роль інформаційно-аналітичних структур наукових бібліотек України в сучасному демократичному процесі // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. – 2008. – Вип. 21. – С. 24-36.
4. Прокошева Т. Майбутнє публічних бібліотек та їхня роль в інформаційному суспільстві // Бібліотечна планета. – 2000. – № 2. – С. 16-17.
5. Цуріна О. Публічні бібліотеки та їх роль в забезпеченні інформаційних потреб населення // Бібліотека в інформаційному суспільстві: пошуки гармонії, шляхи трансформації. – Вінниця, 2002. Тези регіональної науково-практичної конференції (21-22 листопада 2002 року). – С. 31-32.